

שיעורי
שבט הלוי

הלכות נדה

שיעורי רבינו הגאון
רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א
בעל שו"ת ודרשות שבט הלוי
רב אב"ד ור"מ זכרון מאיר בני ברק

שנאמרו ברבים בשו"ע יו"ד הלכות נדה, ט"ז וש"ך
בתוספת מרובה של פסקי דינים מהוראותיו
ובסופו קונטרס סיכום ההלכות

נערכו ונסדרו בסייעתא דשמיא
ע"י ברוך מרדכי שנקר
בהשתתפות הרה"ג רבי מרדכי גרוס שליט"א

מהדורה שלישית עם הוספות ותיקונים
תשנ"ח לפ"ק

ו א) כשם שקובעת וסת בהפלגה מימים שווים ושאינם שווים כך קובעת בימי החדש ב) ובימי השבוע שווים ושאינם שווים כיצד ג) ראתה ג"פ באחד בשבת או בה' בשבת או באחד בניסן ד) ובאחד באייר ובאחד בסיון או בה' בניסן ובה' באייר ובה' בסיון קבעה לה וסת באחד בשבת או בה' בו ובאחד בחודש או בה' בו אף על פי שאחד מלא ואחד חסר אין מדקדקין בכך:

שבת ה'לוי

ממשיך לדלג לעולם, אלא נפסק אחר כמה דילוגים ושז חוזר חלילה, ולפעמים כש פעמים ולא יותר, ומ"מ חוששים לו כל הזמן כוסת ממש עד שיפסוק, דזמנו הוא וסת, וא"כ ה"ה בדילוג למפרע דודאי הוסת תפסיק לדלג כגון כשיגיע ל"ד יום, אך צנתיים נריכה לחוש לדילוג כוסת קצוע.

בא"ד. וב"מ בתוס' פ"ק דגדה דף מ' ע"ב ד"ה פ"חתה: דצגמ' שם איתא פ"חתה או הו"תירה וכו' ופרש"י שראתה ז"א ז"צ וז"ג, והק' תוס' דצכה"ג הוא וסת קצוע לרב, והצ"ח הש"ך דקושייתם גם על פ"חתה דהוי דילוג למפרע כל"ג וז"א, אך צפרי דיעה ומתה"ש ופ"ת (סק"ו) הקשו דאין ראיה מתוס', ואדרבה משמע שהקשו רק בהו"תירה, ומדשצקו לפ"חתה משמע דצכה"ג אינו וסת, אלא דהפ"ת שם כתב דצ"א צ"ב צ"ג וכו' מצואר כדעת הש"ך דגם דילוג למפרע הוא וסת. (שצט הלוי ח"ג סקכ"ד).

סעיף ו

א) כשם וכו' כך קובעת בימי החדש: צ"א צ"ב צ"ג וכו' (ו' ג') מצואר דוסת החדש אינו מפורש צגמ', רק למדו אותו מוסת הדילוג לחדשים (סד). דמוכח שיש קציעות וסת לימי החדש, וסת הפלגה היה פשוט טפי, משום דעיניו שהאשה מו"תאה הפסולת כל מספר ימים שמתמלא הרחם צמשך זמן קצוע, אך צוסת החדש אין הפרש הימים שזה דפעמים החדש מלא ופעמים חסר, וצ"אמת אינו שכיח כ"כ, ומ"מ לדינא אין נפ"מ. וכתב צתוה"צ דהתוס' הוסיפו דמלכד וסת החדש איכא גם וסת השצוה, דסס היום גורם כיוס ראשון צצצוה שרואה צקציעות כל ג' או ד' צצועות, וצפ"טות משמע שקציעת צודאי ואפילו לענין חיוב צדיקה.

דהג"צ מיירי צתחילת קציעות וסת להפלגה שאין הפלגת עונות נקרא וסת לחשוד לו, אך כשצכר קבעה לה וסת צאופן של הפלגת עונות ונראה שמשווה ראיותיה צאופן זה, יש מקום לומר דהוי וסת. (שצט הלוי ח"ג סקכ"ד לס"ו, וסי' קכ"ה).

ש"ך פק"ח. לדעת ה"ש מחמירין: דהנה צגמ' (סד). פליגי רצ ושמואל צוסת הדילוג לחדשים שראתה ט"ו וא"כ ט"ו וי"ו, דלרצ אע"פ שהיו צ' דילוגים נחשדים לג', והוי וסת הדילוג ונקצע צג' ראיות ככל וסת החדש, ולשמואל צריך שתשלש צדילוג שיהיו ג' דילוגים, ולפ"ז בהפלגה דאין ראיה ראשונה מן המנין, לרצ צענין ד' ראיות, וא"כ לשמואל צריך ה' ראיות שיהיו ניכרים ג' דילוגים. וזה מש"כ הש"ך דמשמע דסגי צד' ראיות כיס מחמירין כרצ דוסת הדילוג להפלגה נקצע צד' פעמים.

בא"ד. אבל אם ראיה ראשונה היתה בר"ה וכו' מודה רב דלא קבעה וסת: שהרי אין נראה צזה שייכות לימי החדש, וממילא הוי רק בהפלגה וצוה אין הראי' הראשונה מן המנין, כיון שעדיין אין הפלגה.

בא"ד. ס"ה י"ט: ז"ל ס"ק י"ט.

בא"ד. יש להחמיר כשתי הסברות ה"ה הבא: פי' להחשיב כקצוע לאסור צלא צדיקה, ולהצריך עקירה צג"פ כרצ, וכאינו קצוע לחשש ע"צ, ושאינו עוקר וסת אחר, ולחוש לכ"א משום יוס החדש שמתא לא נקצע דילוג, וכשמואל. (ועי' מש"כ לקמן סעיף ו' על הש"ך סקי"ט).

ש"ך פק"ט. וה"ה דילגה למפרע: צכרו"פ (סק"ו) הקשה דצשלמא צדילוג להצא שייך שימשך עד אין סוף, דשייך צצצוה שמתמעט דסס ויש וסת אפילו לחצי שנה, אצל דילוג למפרע הוא נגד הטצוה שיתקצו ראיותיה כ"כ, דלפ"ז לצסוף תראה כל יוס ושז חצוור ותדלג צריחוק ימים. ונראה דאין זה מוכרת, דהרי רואים מהנסיין שגס צוסת הדילוג להצא אינו

קצח דיני טבילה וחציצתה

ובו מ"ח סעיפים

א צריכה שתטבול א כל גופה בפעם אחת ב לפיכך צריך שלא יהיה עליה שום דבר החוצץ ואפילו ג כל שהוא אם דרך בני אדם ד לפעמים להקפיד עליו חוצץ אפילו אם אינה מקפדת עליו עתה או אפילו אינה מקפדת עליו לעולם כיון שדרך ה רוב בני אדם להקפיד עליו חוצץ ואם הוא חופה ו רוב הגוף אפילו אין דרך בני אדם להקפיד בכך חוצץ הגה ז ולכתחלה לא מטבול אפילו ח דבדברים שאינן חולצין ט גזרה אטו דברים החולצין הנהגות ש"ד:

שבט האוי

סעיף א

מרוצה אינו נחשב למקפדת, כגון טבעת צרם שאין מוליחין אלא בשעת לידה ע"ש.

ה רוב בני אדם: מלשון הב"י שכתב רוב משמע להקפידא לפי רוב הנשים אפי' אם האנשים אין מקפדין, והכי מסתברא.

ו רוב הגוף: דמדלוא' חוץ רק רובו המקפדת ומדרכנן גם מיעוט המקפיד או רוב שאינו מקפיד, ובאחרונים דנו אם מחלה על מחלה נידון כרוב, ומ"מ כיון דא"א ללמס אין בזה נפ"מ.

ובגדר רוב הגוף נחלקו הגאונים והרמב"ם והראש"ד, דעת הרמב"ם פ"ב ממקואות ה"טו' דהשער הוא חלק מהגוף ורוב הגוף נמדד עם השערות, וכן מיעוט המקפיד היה כלפי כל הגוף, ואף אם יש חליצה ברוב שאר הגוף, אך אם כלפי הגוף עם הראש והשער הוי מיעוט — נחשב מיעוט, ודעת הגאונים דהגוף נידון בפני"ע ומקום השער בפני"ע וברובו לבד חוץ, והתוס' בערוצין ד: פירשו דרש"י שס דרובו המקפיד נאמר רק בשער, אבל בשאר הגוף מיעוט נמי חוץ, והיינו אפילו מיעוט שאינו מקפיד כדמוכח בתוס', ועיין מהרש"א שם, ועי' חידושי שפת אמת סוכה דף ו. ד"ה כי אתאין, וז"ע בסד"ט כאן סק"ג שהבין מהתוס' דעת רש"י דדוקא מיעוט המקפיד והריטב"א כתב שם דרש"י לא נתכוון לזה רק בגאונים דשער נידון בפני"ע.

ז ולכתחילה וכו': ואם טבלה אפילו במיד עלתה לה טבילה, ודלא כמשה אחרונה פ"ח מ"ה ממקואות. שצט הלוי פ"ב סק"א. וכן בשעת הדחק הוי כדיעבד ושרי.

א כל גופה: ואפילו משהו מעכב מן התורה ואפילו שערה אחת שצחוק, ואינו כדיני חליצה דמיעוט אינו חוץ. ונקט לשון נקבה משום דאיידי בנדה אבל כן הוא בכל חייבי טבילות.

ב לפיכך צריך שלא יהי עלי' שום דבר החוצץ: הלשון משמע שדיני חליצה הם כחולצה מהדין שצריך טבילה כל גופה, אבל באמת אינו תלוי בזה, דהא מיעוט שאינו מקפיד אינו חוץ אע"פ שמעכב כשהוא מחוץ למים, אלא חליצה הוא דין נוסף והוא הלכה למשה מסיני שפוסל בטבילה כיון שאין מגיעים המים מלבד דעת רבותיו של רש"י לקמן דשייך חליצה גם כשאינו מעכב ביאת מים, ואמנם לאחר דמדרכנן מיעוט המקפיד חוץ ממילא שייך שגם משהו חוץ, אך אין זה חסרון בטבילה אלא בחליצה, ופירש הב"י והוצא בסד"ט סק"ב דמש"כ "לפיכך" היינו דאי לא הוה צעין טבילה כל גופה צבת אחת א"כ במקום שיש חליצה הפוסלת הוה מהני שחוריד אח"כ את החליצה ותטביל אותו אצר שהי' עליו החליצה, אך כיון דצעין טבילה כל גופה צבת אחת — אם יש באיזה מקום חליצה נפסלת כל הטבילה.

ג כל שהוא: היינו במקפיד, דאז הוי מיעוט המקפיד דחוץ מדרכנן.

ד לפעמים: בפת"ש סק"א מובא בשם שו"ת זכרון יוסף ס"י וכ"כ בשו"ת אמרי אש יו"ד סע"ו, דצעין שיהיו פעמים מוזמנות שמקפדת, כטבעת שמסירה בשעת לישה, ועי' שו"ת אגרות משה סל"ז ענף א' שהעיר דמבואר בדבריו דהיינו שסיבת ההקפדה יכולה להזדמן בכל עת, אבל מה שמזדמן רק לזמן